

pecció, descoberta i salvament de la nostra pintura mural romànica, fins a les polítiques, és a dir, els projectes i els debats més actuals sobre la conservació, la interpretació i la difusió del nostre patrimoni artístic. De mossèn Gudiol, per exemple, en va trobar el manuscrit de la memòria inèdita de l'expedició de l'IEC a la Vall d'Aran i la Ribagorça del 1907 i l'ha publicada el 2013 en un llibre signat conjuntament amb Milagros Guàrdia, *El Pirineu romànic vist per Josep Gudiol i Emili Gandia*.

Un terreny, en definitiva, en el qual Imma Lorés no solament ha fet sentir la seva veu autoritzada, sinó que ha col·laborat en diversos projectes, n'ha liderat alguns i ha prestat el seu assessorament en d'altres. Sense espai per a esmentar totes aquestes aportacions, recordaré almenys la seva participació en la redacció del *Pla Director de la Seu Vella de Lleida* (1992), o l'elaboració del *Pla de Museus de Lleida*, per encàrrec de l'Ajuntament d'aquesta ciutat (1993). Imma Lorés va treballar durant un temps al Museu Nacional d'Art de Catalunya com a conservadora d'art romànic (1991-1993), comissariat en aquell moment una exposició pionera sobre la descoberta i els primers estudis de la pintura mural romànica. I posteriorment ha continuat col·laborant amb altres institucions

patrimonials en tasques de comissariat, assessorament i recerca científica: comissariat l'exposició «Proemium» per al Museu de Lleida Diocesà i Comarcal (1997), treballant en l'inventari del fons lapidari medieval del Museu d'Història de Barcelona (2002), elaborant el projecte museològic i museogràfic del Museu de Sant Cugat del Vallès (2012-2013), comissariat l'exposició «Sub tuum presidium: La imatge de la Mare de Déu al bisbat de Solsona» (2016), etcètera.

En fi, aquest interès i aquest compromís amb la gestió i la conservació del patrimoni historicoartístic també s'ha traslladat i s'ha vehiculat a través de la seva tasca docent, en un procés de «transferència» —per dir-ho així—, d'anades i vingudes, de sinergies i de diàleg entre la recerca, la gestió, la difusió i l'ensenyament superior. És, finalment, aquest triple compromís amb la recerca, la cura del patrimoni i la docència, junt amb l'excel·lència dels resultats, sense oblidar el seu compromís amb el país i la seva llengua, allò que ens porta a proposar la candidatura de la professora Imma Lorés per a la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

Rafael CORNUDELLA

Vinni Lucherini es va formar a la Universitat de Nàpols Federico II i es va doctorar a la mateixa universitat el 1999 amb una tesi sobre el cicle pictòric de l'església de Bomnaco, als Abruços italians. Després del postdoctorat, el 2002 es va incorporar com a investigadora a la mateixa Universitat de Nàpols, on des del 2011 és professora associada d'història de l'art medieval, habilitada com a catedràtica. Entre altres activitats institucionals, és membre de la junta editorial de la revista científica *Hortus Artium Medievalium* i del consell científic de la sèrie «Regna. Studi e testi su istituzioni, cultura e memoria del Mezzogiorno medievale». Ha estat *fellow* de l'Institut National d'Histoire de l'Art a París (2010) i de l'Institute for Advanced Study de la Central European University a Budapest (2011-2012). És investigadora afiliada a l'Institut d'Estudis Medievals de Lisboa. Ha estat i és avaluadora de l'EURIAS (European Institutes for Advanced Study), del Deutsche Forschungsgemeinschaft i de l'European Research Council. Ha impartit classes, seminaris i conferències en nombroses universitats i instituts culturals, com Alba Julia, Barcelona, Brno, Brussel·les, Budapest, Friburg (Suïssa), Gant, Girona, Issoire, Lausana, Lió, Niça, Olomouc, París, Poitiers, Rijeka, Sant Miquel de Cuixà, Viviers, Zagreb, i també al Kunsthistorisches Institut de Florència i a la Bibliotheca Hertziana - Max-Planck Institut für Kunstgeschichte de Roma.

És especialista en l'art de la baixa edat mitjana i del període gòtic, amb un dens currículum de publicacions. Utilitzant un mètode d'investigació interdisciplinari, basat en l'entrellaçament d'una anàlisi específicament histo-

ricoartística i en la interpretació crítica de diversos tipus de fonts textuais (documentals i narratives, medievals i modernes), ha publicat estudis relatius a quatre grans àmbits d'investigació sobre els quals encara treballa: 1. La pintura i l'escultura medievals de la Itàlia centremeridional, amb un ampli ús de textos medievals, de documentació arxivística i de la historiografia de caràcter *antiquaria* de la primera època moderna. 2. Els rituals cerimonials reials i la funció política del mecenatge artístic entre els segles XIII i XIV, a través de l'examen de pintures, miniatures, escultures i arquitectures relacionades, en particular, amb els coronaments, funerals i tombes dels reis Lluís IX de França, Robert de Nàpols i Carles d'Hongria, mitjançant l'anàlisi de textos contemporanis o posteriors, que es refereixen a obres d'art, la seva interacció en espais cívics o religiosos i les seves funcions comunicatives, simbòliques i polítiques. 3. L'ús de les fonts textuais al servei de la història de l'art: cròniques episcopals i de ciutats (el cas de la catedral de Nàpols des de principi fins a finals de l'edat mitjana); cròniques monàstiques i actes de consagració (el cas de Montecassino); descripcions de llocs de culte i imatges (el cas de les basíliques de Sant Pere, San Giovanni in Laterano i del *Sancta Sanctorum* a Roma); el *Liber Pontificalis* de Roma (per a la reconstrucció del mecenatge papal del segle IV); els processos de canonització i els seus efectes sobre la producció artística medieval (els casos de Dunstan de Canterbury, de sant Lluís de França i de sant Lluís d'Anjou). 4. La seva especial atenció a la historiografia de la història de l'art medieval l'ha dut a ampliar aquestes tres línies principals amb una de quarta,

centrada de manera especial en algunes personalitats d'historiadors d'art europeus del segle XIX, com l'alemany Heinrich Wilhelm Schulz. Actualment està estudiant des del punt de vista textual i artístic un manuscrit il·luminat reial d'Hongria de mitjan segle XIV.

Sobre aquests temes, ha publicat a escala internacional diversos llibres: *Leone Marsicano, Cronaca di Montecassino (III 26-33)*, Milà, Jaca Book, 2001; *La Cattedrale di Napoli. Storia, architettura, storiografia di un monumento medievale*, Roma, École française de Rome, 2009; *L'abbazia di Bominaco in Abruzzo. Organizzazione architettonica e progetto decorativo, XI-XIII secolo*, Roma, Campisano Editore, 2016, i nombrosos articles en revistes indexades i capítols de llibres. Ha estat editora de llibres col·lectius com *Le plaisir de l'art du Moyen Âge. Commande, production et réception de l'oeuvre d'art*, París, Picard, 2012; *Performing Power through Visual Narrative in Late Medieval Europe: An Interdisciplinary Approach*, Zagreb, 2015; *The Art of Medieval Hungary*, Roma, Viella, 2018; *Immagini medievali di culto dopo il Medioevo*, Roma, Viella, 2018, o *Reliquie in processione nell'Europa medievale*, Roma, Viella, 2018.

Coordina el programa Erasmus de la Universitat de Nàpols en el seu camp disciplinari, dins el marc del qual promou intercanvis constants amb les universitats de Barcelona, Girona, Tarragona i Palma. Parla fluidament el català i la seva relació amb Catalunya és feta tant de pu-

blicacions com d'activitats conjuntes amb investigadors catalans del seu camp d'especialització, tant a Catalunya com a Itàlia, a través dels col·loquis anuals que organitza i que publica a la sèrie «Quaderni napoletani di storia dell'arte medievale», que ella mateixa ha creat, i en els quals han participat i participen nombrosos universitaris catalans. Col·labora amb diverses universitats catalanes, principalment les de Barcelona, Girona i Tarragona, i participa en programes d'investigació catalans, com el projecte de la Universitat de Girona dirigit per Gerardo Boto, amb finançament de CaixaBank (Obra Social La Caixa), «Landscape and Identitarian Heritage of Europe: Cathedral Cities as Living Memories» (EURITAGE, RecerCaixa, 2016-2018), o els treballs del grup de recerca «Templa / Taller d'Estudis Medievals, Programes, Litúrgia, Arquitectura» de l'Institut de Recerca Històrica de la Universitat de Girona. Més recentment ha participat, dins el marc de l'any Puig i Cadafalch, en la secció internacional sobre l'arquitecte, amb una ponència a Mataró sobre Puig i Cadafalch i Itàlia. Dins d'aquest mateix context historiogràfic ha publicat «Quelques lettres inédites sur l'accueil de Josep Puig i Cadafalch en France en 1936», a *De la passion à la création. Hommage à Alain Erlande-Brandenburg*, Zagreb, IRCLAMA, 2018.

Xavier BARRAL

Veronica Orazi (Florència, 1966) és professora titular des de 2017 del Dipartimento di Lingue e Letterature Straniere e Culture Moderne de la Universitat de Torí i membre de la Comissió de Qualitat de la seva institució com a delegada per a la recerca i la internacionalització. Abans havia estat professora associada de la mateixa universitat (2002-2017) i havia exercit també a les universitats de Siena (2002-2005), Venècia Ca' Foscari (2000-2002) i també a Bolonya (1999-2002).

Actualment, també és membre del Center for Catalan Studies - Department of Spanish and Portuguese, de la University of California Santa Barbara. Ha impartit cursos com a professora visitant a les universitats de Barcelona i d'Alacant. Ha estat també vocal de tribunals de tesis doctorals a les universitats de Girona, Barcelona, Autònoma de Barcelona i València.

La seva especialitat, repartida gairebé al cinquanta per cent, és l'estudi de les literatures catalana i castellana medievals, per bé que en altres activitats relacionades s'ha decantat, com veurem a continuació, pel vessant de la catalanística. Ha format part de diversos projectes italians i internacionals i actualment és investigadora principal del grup de recerca internacional «Rappresentare l'identità: intersemioticità e transmedialità nella cultura ispanica» (2017-2019).

Entre 1997 i 1998 va ser investigadora a l'IEC i elaborà el projecte «La tradizione manoscritta della *Crònica* de

Ramon Muntaner», amb Josep Massot i Muntaner com a tutor. També ha fet estades d'investigació a diverses universitats italianes i no italianes.

Com a recercadora, és autora d'onze llibres, de seixanta-cinc comunicacions i ponències a congressos italians i internacionals, i ha publicat noranta-sis articles i capítols de llibre, a banda de nombroses ressenyes en revistes d'hispanística, romanística i catalanística. Ha estat i és membre de diversos comitès organitzadors i/o científics d'activitats congressuals. Ha tingut paper de coordinació, entre d'altres, a: «Voci al femminile: scrittura, traduzione, autotraduzione. Giornata di Studi Catalani» (Torí, 8 de maig de 2014, Università degli Studi di Torino); «Geografia linguistica del catalano. Giornata di Studi Catalani» (Torí, 9 de maig de 2014, Università degli Studi di Torino); «Linguaggi del metareale nella cultura catalana: arte, cinema, folclore, letteratura, storia» (XI Congresso Internazionale dell'AISC, Torí, 15-18 de setembre de 2015, Università degli Studi di Torino).

Des de 2014 és codirectora la col·lecció «Bibliotheca Iberica» (Alessandria, Edizioni dell'Orso). Des de 2013 és redactora dels *Cuadernos AISPI. Estudios de lenguas y literaturas hispánicas* i directora editorial de la *Rivista Italiana di Studi Catalani* (CARHUS+ A), i entre 1995 i 2008, redactora de *Medioevo Latino. Bollettino bibliografico della cultura europea da Boezio a Erasmo (secoli VI-XV)* (Società Italiana per lo Studio del Medioevo Latino).